

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 6 korona.
Fél évre... .. 4 „
Negyedévre... .. 2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a
hová a lap szellemi részére vonatkozó,
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 83—13.

A testületi hivatalos órák délután 5 órától 7 óráig tartatnak.

Országos női versenyfésülést

rendez a budapesti borbély-, fodrász- és paróka-készítő ipartestület 1912. évi január hó 8-án (szerdán) este 9 órakor a Royal nagyszállóba disztermében.

A verseny iránt már is az egész országban nagy az érdeklődés, mert ily nagy szabású még Magyarországon nem rendeztetett.

A női fodrászat haladását, fogja a verseny bemutatni és bizonyítani azt, hogy a magyar fodrászok szaktudás tekintetében bátran felvehetik a versenyt külfölddel.

Állami támogatás.

A mai haladó ipart, a szakiskolák, az államnak jótékony támogatása tette versenyképpé a külfölddel szemben. Helyes iparpolitika volt az az államtól, hogy a kézműipar fejlesztését és annak erősítését szem elől nem tévesztette, mert ezzel egyrészt az ország tekintélyes számú iparosait támogatta, másrészt pedig az állam fentartó elemét szilárdította.

E céltudatos iparpolitikát üzi a kereskedelmi kormány ma is, mert látjuk, a benyújtott 1912. évre szóló költségvetésben, csak az ipar és kereskedelmi szakoktatás címén 3,067,060 korona irányoztatott elő, 512,530 koronával több, mint amennyi 1911-re megszavaztatott. Ez összeg nagy része megoszlik az új szakiskolák szervezésén, valamint az érdekelt-ség indokolt kérésére és a miskolci, pécsi és szegedi fa- és fémipari szakiskola fenntartására.

Egyéb ipari és kereskedelmi oktatási célok ci-

mén az 1911. évre meg volt szavazva 230,000 korona, az 1912. évre előirányoztatik 438,500 korona, az előző évinél 208,500 koronával több. Ez az összeg az ipari továbbképző tanfolyamokra fordítatik, 20,000 koronán kívül, mely inasotthonnak segélyezésére van előirányozva.

Ipari és kereskedelmi célok címén 1911. évre engedélyezett 7,618,100 korona, 1912. évre előirányoztatik 8,669,600 korona, tehát 1,041,500 koronával több.

A költségvetési hitelekén kívül az iparfejlesztés céljaira szolgál még az ipari és kereskedelmi alap. E célra ugyanis a beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t.-cz. 15.750,000 koronát bocsájtott a tárca rendelkezésére 96 százalékos árfolyam mellett 16,406,200 korona névértékben 4 százalékos koronajáradék kötvények alakjában, melyeket a központi állampénztár kezel.

Ez összeg az iparalapba beutaltatván, abból az 1911. évi augusztus 1-én kereken 10.500,000 korona állott rendelkezésre.

E költségvetési számok fényesen bizonyítják, hogy a kormány akar az iparon segíteni és segíthet is, mert az eszközök rendelkezésére állanak.

Azért sorakoztattuk fel e számok halmazát, hogy ne legyen szerénytelen azon kérdésünk, hogy ezen összegből mennyi jut a borbély és fodrász-ipar fejlesztésére? Bizony semmi!

Látjuk a kimutatásokban, hogy majd minden szakmában subvencionálnak is egyeseket. Így például a textiliparban 53-an 12,955,000 koronát, a bőr-

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktárszövetkezet igazgatósága tisztelettel értesíti a t. szaktársakat, hogy a szövetkezet f. évi június 1-én megkezdte a fodrász-üzleti berendezések és felszerelvények építését, épít egyszerű és a legelegánsabb kivitelben, készpénzfizetés mellett és részletfizetésre is. Különösen felhívjuk a szaktársak figyelmét a saját illatszergyárunk által készített „Turul” borotváló szappanunkra. Szövetkezetünk gyára kiváló jó Bay-rumot hozott forgalomba, ára literenként 2 korona. Krepp a legjobb minőségű árai: Osztrák, kilója 7.80, belga 8. —, angol 12. — korona.

iparban 4-en 459,000 koronát, a vas- és fémiparban. 34-en 2,720,000 koronát stb. kaptak subvenciót, addig a borbély-, fodrász- és paróka-készítő ipar egy fillér állami támogatást sem nyert s így nagyon is érthető a külföld kész hajmunkájának nagy importja.

Azonban most nem akarunk egyes iparosoknak és gyárosoknak subvenció címén kiosztott milliokról beszélni, csak a szakoktatásra előirányzott 3,067,060 korona és az egyéb ipari és kereskedelmi oktatósokra előirányzott 438,500 koronából hisszük, hogy a fodrász továbbképző szakiskolának is fog jutni valami.

Hogy a magyar fodrász ipar nem tudott úgy haladni, mint a külföldi, annak főoka az, hogy mi elhagyott mostoha gyermekei vagyunk az államnak.

Nézzünk csak át Ausztriába, ott az állam száz-ezrekkel anyagilag, céltudatos törvénynyel pedig erkölcsileg támogatja a fodrász ipart, azért virágzik is ott a szakmánk s azért érvényesül ott a képzettség és törekvés.

Pedig az adófizetőnek igen kedvező alany a borbély és fodrász. Mert a mostani adórendszer szerint mikor házbérek után vetik ki az adót, tekintve azt, hogy egy kis üzlethelyiség drágább, mint egy nagyiparos műhelye, igen tekintélyes kvótával járulunk a háztartáshoz. Tehát nem szerénytelenség azon kívánságunk, hogy részt kérjünk mi is az állam támogatásából azon célból, hogy azzal a fodrász ipart fejlesszük és egészséges alapokra fektessük.

A budapesti fodrász ipartestület már 20 év óta anyagi ereje megfeszítésével tart fenn szakiskolát, hogy minden téren képzett szakiparosai legyenek az országnak. Azonban nincs olyan körülmények között, hogy azt addig fejleszthesse, mint a hol áll a külföld hason intézményei. Ehhez az állam támogatása okvetlen szükséges.

Hogyan pattant ki az onduláció titka?

— A «Fodrász Ujság» eredeti tárcája. —

Mintegy 30 esztendeje annak, hogy — mint általában ismeretes — Marcel párisi szaktársunk feltalálta az ondulációt, de kevés szaktárs ismeri a feltaláló életpályáját s a találmányával összefüggő körülményeket. Az emberek nagyon hamar elfelejtik a zseniális embert, ebben az esetben még hozzá azt a zseniális embert, kinek a művészetében sok szép hölgy gyönyörködött s a kinek a zseniálításának első sorban mi fodrászok igen sokat köszönhetünk. Az ő páratlan művészetének köszönhetjük iparunk rendkívüli fejlődését, mely mintegy 30 évvel ezelőtt minden tekintetben, de különösen a nőiszakmában még nagyon el volt maradva.

Marcelnek abban az időben Párisban, a Rue Guatre Septembreből szerény kis fodrászüzlete volt, melyet kevés szamu hölgyközönség látogatott. Egy szép napon azon kezdte törni a fejét Marcel, mikép utánozhatná egy hölgyvendége hajának természetes hullámait. Hosszas eredménytelen kísérletezés után az az ötlete támadt, hogy a sütésnél fordított vassal fogja a haját. Nagy volt az öröme Marcelnek, mert annak a hullámnak, melyet fordított vassal összehozott, volt egy kevés hasonlatossága a természetes hullámmal. Rengeteg kísérletezés és napokig tartó munka után végre sikerült neki egy tiszta természetes hullámot összehozni, úgy mint az eddig nem sikerült senkinek.

Hiszük, hogy az új kereskedelemügyi miniszter úr be fogja látni igazunkat, s ily irányú előterjesztésünket kedvezően fogja elintézni, mert ezzel nem csak egy ipart fog haladásában elősegíteni, hanem több ezer adófizető polgár existenciáját is biztosítja.

A konkurencia.

Napról-napra olvasom, hogy a gyárosok, nagykereskedők és nagyiparosok kartellbe lépnek, de konkurrálni nem konkurrálnak. Ez lehetetlen is, mert a munkadijak minduntalan emelkednek. Kereskedőket ugyan ösmertem, kik konkurráltak egyik a másikával szemben, de azt is tudom, hogy a két konkurrens közül, egyik sem nyert, t. i. a szegényebb tönkre ment, a gazdagabb annyira reá fizetett a konkurrálásra, hogy évtizedek kellettek ahhoz, hogy kiheverje.

Mesének szép az a kifejezés, hogy „Jobb a sűrű garas a ritka piculánál”. Pláne mesének kell tartani, az ipari munka készítésénél, különösen a mi szakmánknál.

Két hónappal ezelőtt egy városban időztem, hol egy diszesebb firmájú borbély-üzletbe bementem. Az üzlettulajdonost találtam az üzletében, alig mutattam be magam, egy vendég is jött be. A fogadási előzmények után, a vendég a következő kívánalmainak adott kifejezést: „Én most jöttem ide, e városban új ember vagyok, a fodrász-kiszolgálásra bérletet szeretnék nyitni, kívánságom a következők: Engem egy és ugyanaz szolgáljon ki mindig, teljesen egész tiszta előruhát kívánok, a borotválás után az arcom tiszta sósborszesszel lemosandó, hajamat szintén minden borotváláskor tiszta sósborszesszel megmosni, azután a hajamat brillánsnallal megkenni és megfésülni. Egy ilyen kiszolgálási bérlet-jegynek mi az ára? Szaktársam nagy előzékenység mellett kijelenti, hogy igenis ő fogja mindig kiszolgálni, a bérlet-jegynek az ára, mely 12 számból áll, 2 korona, melyből minden kiszolgáláskor csak egy szám lesz levágva. (Nem tudom a hajvágásért vág-e le a bérlet-jegy számából?) A kedves szaktársam 21 percenél tovább szolgálta ki az említett vendégét 16 és fél fillérért. Számítsuk ki, mi hasznot produkált 21 perc alatt: 4 fillér aru szeszt dörzsölt fel a

Kész találmányának birtokában, mert mindenképp előtt arra törekedett Marcel, hogy tudományát szigorúan titokban tartsa s hogy ezt minél jobban kihasználja. Elkülönített helyiségben dolgozott tehát, rajta, meg a megfésülendő hölgyen kívül senki oda be nem tehetette a lábát, személyzetének elbocsátás terhe mellett tilos volt a külön helyiségnek még a közelébe is menni, annyira féltette Marcel mester a titkát.

Amikor híre ment Párisban Marcel mester művészi természetes hullámának, kis forradalom támadt a párisi szép nem között, mert minden hölgy elsőnek akarta magát az új művészi hullámokkal mutogatni a párisi elegáns társaságban. Marcel, aki eddig 1 frankért fésült, most az egyszeri fésülés árát 5 frankra emelte föl. Mindazonáltal Marcel kora reggeltől késő estig el volt foglalva, mert minden hölgy ondulált hajjal akart diszelegni. Amire a fodrászok királyának (ugy nevezték akkor Marcel mestert) nem volt már bátorsága, azt a feltaláló érthető öröme, a hölgyek maguk cselekedték, t. i. felemelték megint az onduláció árát. Egy nagyobb, Marcelre intézett roham alkalmával egy hölgy ugyanis ezekkel a szavakkal rontott a mesternek: «Monsieur Marcel, fizetek önnek 20 frankot, ha engemet ondulál először!» E szavakra veszedelmes licitáció keletkezett. Az onduláció ára hamarosan 100 frankra s még többre szökött fel s Marcel azt a hölgyet onduláltta meg először, aki a licitációban a legtöbbet fizetett. Ez a játék naponta ismétlődött s Marcelnek már annyi időt sem engedtek, hogy rendszeresen étkezhes-

őre, szappan a behabozásra, bajusz kivasaláshoz szesz, puder, brilláns és az arcra illatos kivonat befecskendezés, az utóbbiakat számítsuk csak 6 fillérbe, összesen kitesz 14 és fél fillért. Tehát keresett, illetve táncolt 21 percig 2 egész fillérért, mely 2 fillérből 600 korona évi boltbért, 240 korona évi lakásbért, 288 korona a segéd évi fizetése, bemondása szerint 62 korona évi egyenes adót fizet, hol az élelmezés, fűtés világítás, a ruházkodás, az üzlet tisztántartásának költségei, a szerszámok javítása, ujak vétele stb. Tegyük fel, hogy szaktársam reggel 6 órától este 8 óráig megszaktítás nélkül dolgozna masodmagával, hány embert szolgálnának ki és mennyi lenne a bevételük: 840 perc alatt a 21 percével, kiszolgálnának 78 egyént. A 78 egyén személyenként 16 és fél fillérjével, fizetve naponta 12 korona 87 fillért, évente 4610 korona 42 fillért venne be. Miként alakulna át helyzete, ha 10 számú jegyet adna 2 korona 40 fillérért? Akkor egy egész napi keresete lenne 18 korona 72 fillér, egy évi pedig 6851 kor. 52 fillér.

Kérdem a szaktársakat, akkor, amidőn egy vendégre 14 és fél fillért költünk, egész nap 78 vendég után 11 korona 31 fillért, egész évre 4139 korona 46 fillért csak a felsorolt kellékekre adunk ki: eléggé megvan-e fizetve 2 kor. 40 fillérrel annak a 10 számú jegynek az ára? Bizony mondom, mind műveletlen és tudatlan az a szaktárs, a ki azt mondja: kell, hogy még olcsóbban is adjam a jegyet, mert a szomszéd szaktárs is adja! En istenem, mikor nyújtasz a borbélyoknak is — tisztelet a kivételnek — egy kis felfogást is?

Saját szülővárosomban kellett tapasztalnom azt, hogy a konkurencia rákfenéje miként divik. Otthonlétem alkalmával egyik szaktársamnál vagyok, kinek az üzletében ott létem alatt bejön egy kontár fésülő és kér kreppet, a szaktársam szolgálatkészen átnyújt önagységának 1 méternyi kreppet, mely méternyi kreppért 50 fillért kért, a vevő elmenetele után kérdem, hogy miért vesztegeti ily olcsón a kreppet, a felelet a következő volt: „Ja kérem, adom, még hárfizetek is, mert a piacon N. fodrásznál is kaphatnak méterenként 60 fillérért“. Hát igaz van a szaktársamnak, legyen gavallér, fizessen keresetere, megélhetésére reá, hisz jó sorsa van minálunk Magyarországon a borbélynak.

Szepességben jártamban, utamban eső és Budapesthez

sen. Jó ideig ment ez így s a mikor Marcel már nem bírta tovább, nagy bosszúságára bár, de mégis kénytelen volt egy segédjét titkába beleavatni s az ondulációra megtanítani. Míg a többi párisi fodrászoknak kevés dolguk volt, addig Marcel mester ugyancsak meggazdagodott. A párisi fodrászok éjjelnappal azon törték a fejüket, mikép leshetnék el Marcel mesternek a titkát, de sehogy sem tudtak rájönni. Egy szép napon azonban mégis sikerült ez. Egy párisi fodrász ugyanis megkérte egy igen gazdag és előkelő hölgyvendégét arra, hogy Marcel mester által onduláltassa a haját, de nem az üzletben, hanem otthon a lakásán. A hölgy sokáig ellenezte ezt a tervet, de végre mégis engedett a fodrász kapacitálásának s elhívatta Marcelt. Ez azonban nem akart ebbe belemenni, mert eddig az ő titkos helyiségén kívül még nem ondulált senkit s ilyen meghívásokkal szemben mindig gyanuperral élt, hogy valaki vissza talál élni az adott helyzettel s ellesi a titkát. A hölgy előkelő neve által megnyugtatta s a nagy honorárium által elvakítva, végre mégis eltért elvétől, jóllehet megfogadta volt, hogy üzletén kívül sohasem fog ondulálni, mert félt az árulástól s félelme indokolt is volt.

A fodrász, aki Marceltól az ondulálás titkát elakarta lesni, libériás szolgának öltözve, az ondulálás tartama alatt ugyanabban a szobában tartózkodott, amelyben a nagyérdékű munka lefolyt. Más egyén jelenlétét Marcel semmi esetre sem tűrte volna a szobában; a libériás inas jelenléte ellen azonban nem volt kifogása, mert attól nem tartott, hogy egy

közeli városban kiszálltam. Több borbély-üzletet felkerestem, többek között egyikben egy cselédleány hajfonatot vásárolt, az alku tárgyát képező hajfonat lehetett 8 deka súlyu, a hajszálhosszak voltak: 35—60 centi között. A szaktársam a fonatért 7 koronát kért, a vevő 5 koronánál többet nem adott (Ugy is megkapta.) A vásár megtörténte után a cseléd olyan jegyzéket kért, mely szerint eladó szaktársam igazolja azt, hogy a fonadékot 6 koronáért adta el. (A cselédnek 1 korona fáradsági díj kellett.) A vásárló eltávoztása után kérdem, hogy hogy képes ilyen olcsón eladni egy fonatot? Kérdésemre a válasz a következő volt: „Ezeket a fonatokat nem én készítem, itt van egy zsidónő, ki a hajakat meglehetősen olcsón tudja beszerezni, aki egyszersmind meg is készíti, én a készmunkát veszem át s így olcsón is tudom eladni“. Eltekintve attól, hogy egy szaktárs kontárnál dolgoztat, megjegyzésen kívül hagyva azt, hogy helyes eljárás volt-e az, amidőn az 5 koronáért eladott fonatért 6 koronába igazolta. Egy deka 60 centi hosszú nyers vágotthajnak az ára, melyben 10 centi hosszúságú hajszál is van: 75 fillér, a 8 dekának az ára 6 korona. Vagyis az én nagyon is messzelátó és a szakmáját tökéletesen ösmerő szaktársam, mondhatni tompára lehuzott 8 deka haját feldolgozva olcsóbban adott el 1 koronával, mint a hogy azt mi vesszük a hajkereskedőktől nyers vágotthaj címen.

Torda, 1911. nov. hó.

Baumgärtner Ferencz.

Az alaprajz elkészítése.

A mértékvétel különféle módjait ismertettem. Elméletileg helyes eljárásokat, kitűnő módszereket lehet ajánlani, a gyakorlatban azonban csak az fog érvényesülni, amelyet egyéniségünk a legjobban sajátjává tesz. Egy érdekes tapasztalatommal világítom meg a feltett eszmét. Atyám üzletében, évekkkel ezelőtt egy vándor szintársulat fodrásza vetődött be. Az elhanyagolt külső legkevésbé sem volt bizalmat gerjesztő. Már-már azt akartam tanácsolni atyámnak, hogy adjon neki egy pár hatost, hogy megszabaduljunk az alkalmatlan vendégtől. Atyám nem tette ezt, hanem ellenkezőleg, szokásához híven beszédbe elegyedett vele. A beszélgetés során, öntelten

urasági inas képes volna, hogy titkát ellesse. Marcelnek fogalma sem volt arról, hogy a buzgó és figyelmes libériás inasban egy kitűnő hölgyfodrász rejlik, aki minden mozdulatát, minden fogását éles figyelemmel kíséri.

Amit a ravasz fodrász Marceltól sok ezer frankért sem kaphatott volna, azt itt mind ingyen tapasztalhatta. A feltaláló ezerszámra kapta az ajánlatokat, melyekben igen nagy honoráriumokat kinaltak tanításért, ő azonban kereken visszautasította még a legfényesebb ajánlatot is. Miután azonban most az onduláció titka egy második kézbe is került, annak terjesztése már jobban haladt előre, jóllehet, az összeségre nézve még akkor is elég lassan ment. A szaktársak még ezután is nagy áldozatok árán tudtak csak az onduláció tudományához jutni. Ausztriában csak 16 évvel ezelőtt ismerkedtek meg vele Pessl révén, mihozzánk meg éppenséggel csak néhány éve jutott el. Ha meggondoljuk, hogy a Marcel hullámokat nem lehetett szabadalmazni, mivel ez egy ipari munkának csak egy különös kiviteli módusa, érthető, hogy miért őrizte azt oly sokáig titok gyanánt az, aki feltalálta, meg az is, aki később megtanulhatta. Sok szaktárs, aki halott e művészetről s a tudásával járó haszonról, megtanulhatása reményében légvárakat épített magának. Azonban az ondulációról is azt lehet mondani, hogy: sokan tanulták, de megtanulni kevesen tanulták meg!

Deffert János.

állította, hogy estig egy csomozott (knifelt) szalon színházi parókat képes megcsinálni. Atyám, bár már több mint 50 éve, hogy parókat készít, még ma is szívesen tanul, s ez alkalommal is örömet fogadta emberünk ajánlatát. Ekkor délelőtt 10 óra volt. „Egy pár perc múlva itt leszek“, mondá s s tényleg hamarosan visszajött s elhozta csomagját. Állott pedig ez egy lehetetlenül megfakult kendőbe bugyolált munkafa fejből, mely sok szegektől úgy agyon volt szurkálva, hogy képtelen lettem volna még csak egy szeget is biztosan megrögzíteni. Emberünk ölébe veszi a munkafa fejet, jobb kezébe a montur szallagot, bal kezével pedig kalapács, illetve fogó nélkül egy pár perc alatt, a fejen volt az alap (a montur.) Hamarosan ki volt feszítve a szövet, a varrást hihetetlen gyorsasággal már be is fejezte s hozzákezdett a csomózáshoz. Délután alig vett magának ebéd időt, már munkához ült s este még nem volt hét óra, kész parókat fejemre próbálhattam. A paróka kitűnően megfeküdt fejemen, úgy a halántékok, mint a nyak teljesen fedve volt. A haj szépen feküdt s bizony szinpadri parókának teljesen megfelelő munkát produkált alig 8 óra munkájával. Munka közben elmesélte, hogy atyja kiváló német parókakészítő volt s mint minálunk a cigányok, már gyermek korában elkerült a szülői háztól, egy vándor szintársulathoz. Megszokta a kóbor életet, a nyomoruságos, de bohém életet él. Ez az ember tehát nem a szakiskolák, vagy a kiváló mesterek tanítása alapján nyerte képzettségét, hanem a gyakorlat, a fölmerülő szükség, az önállóság csinálták belőle a fodrászt. A végeredményt ha nézzük, nem látjuk azt a balsikert, azt a sok kísérletezést. Mennyivel jobb dolgunk van nekünk ma már, mikoris évek munkájának gyümölcsöztetését a mindjobban tértfoglaló szakirodalom teszi lehetővé.

Az alaprajz elkészítésére vonatkozó eszméim, tapasztalataim adom már most. Régi mondás, hogy gyakorlat szüli a mestert s mégis mintha hézagos volna e mondás. A hiányos alapra épített gyakorlat eredménye legtöbbször nem kielégítő. Ismételten csak a szakiskolák, a szakujságok fontosságára kell hivatkoznom. Mig jelenleg ugyszólván csak a szakujság terjeszti az ismereteket, csak azokból merithet a törekvő, addig már a közeljövőben szakiskolák állanak a köz rendelkezésére, mely azután teljesen be fogja tölni hézagpótló hivatását. A szakujságban megjelent közleményekből egyes eszméket, eljárási elveket sajátíthatunk el, ámde jelen csak a tökéletesítést szolgálja.

Jelenlegi irásomban, amikor is a rajzolásról akarok írni, valóban meg vagyok akadva. Mig a külföldi szakkönyvek és szaklapok tökéletes rajzokkal teszik szemléltetővé az elméleti értekezéseket, addig mi legalább is jelenleg, szakmunkánk fejlesztésének ezen legjelentősebb eszközével bizony nem rendelkezünk. Így tehát csak vázlatosan közlöm észrevételeim; ámde remélem, mihelyt szövetségünk annyira megerősödik, hogy az így felmerülő költségek nem fogják terhelni, ezen tárgyra ismét visszatérhetek.

Az alaprajz tökéletessége a leghatározóbb befolyással van az elkészítendő munkára. Gondosan csináljuk tehát. A szemmérték van a leghatározóbb befolyással, ámde különféle módok kínálkoznak segítségére, illetve ellenőrzésére. A legtöbb munkafa fej nem felel meg minden követelménynek s így elsősorban a munkafa fej hibáinak fölkeresése válik szükségessé. A fölmerülő hibák szem előtt tartásával már tökéletes rajzokat készíthetünk el.

Első kísérleteknél a legcélszerűbb a női félparókat (seitli) alaprajzát elkészíteni. Itt a centiméter segítségével már elég biztosan kitűzhetjük a határpontokat. A közép vonalat megrajzoljuk és attól jobbra is balra is mérünk.

Egész parókat alapjának megrajzolásánál már lényeges szerepe van a körzőnek. Körző segítségével úgy tűzzük ki a szemben lévő pontokat, hogy pl. a homlok közepétől jobb-

ról balra egy-egy ivet rajzolunk s ezt az ivet szemben egy másik biztosan lemért pontból, így a fültől keresztezzük. A két körív keresztezésénél kapjuk a keresett pontot. Ugyanígy azután az alaprajzon pontosan kitűzhetjük a fülkörül, a halántékon és a nyakban a határpontokat. Ezen eljárással sokat takarítunk meg időben s pontos rajzokat nyerünk.

Ezenkívül sok előnyös módszer van, a legjobb, mint már említettem is az, melyet jól tudunk, melyre a gyakorlat tanított meg.

Előbbi értekezésemben leírtam már, miként lehet a paróka mértékét vékony papírral felvenni. Különösen transformatiók elkészítésére igen alkalmas módszer, annál is inkább, mert a mérték után a munkafa fejre könnyen átvihető az alaprajz. Transformatiókra pedig mind több a kereslet s már gyárilag is készítenek igen jó monturákat (alap.) Hasonlóképpen fél transformatiókat is készítenek. A férfi parókáknál azonban már sokkal tökéletesebb munkát kell végezni, mert míg a női parókat megfésülve, a hibákat teljesen eltünteti, addig bizony a férfi parókákon a rövid haj nem tünteti el a felmerülő hibákat.

Ehelyütt ismételten még csak azt akarom megjegyezni, hogy az alaprajz elkészítésére vonatkozó észrevételeim följegyzésére még visszatérek akkor, amikor megfelelő rajzok segítségével szemléltetővé tehetem elméleti fejtegetéseim.

A tanulni akaróknak ajánlom a Paul Gussman kiváló szakmunkáját, melynek rajzai tökéletesek és igen tanulságosak. A könyv teljes címe:

Lehrbuch für den Perrückenmacher und Tischarbeiter.

Megrendelhető a szerzőnél.

Cím: P a u l G u s s m a n n Leipzig, Ecke Zeiter und Emilien Strasse.

Az alaprajzot legelőnyösebb krétával eszközölni s csak ha már egészen bizonyosak vagyunk benne, ceruzával utána rajzolni.

Bányász Henrik.

Külföld.

Wien. (A wien-i fodrászmesterek közgyűlése.) F. é. november hó 7-dikén tartotta a wien-i fodrászipartestület ezidei rendes évi közgyűlését, Wolf ipartestületi elnök elnöklete alatt. Elnök jelentése szerint a testület vagyoni helyzete kitűnő, ami abból származik, hogy rendkívül takarékoskodnak, hogy szociális intézmények létesítésére minél több vagyon jöjjön össze. Szóló sajnálatát fejezi ki az elhelyezési osztályban uralkodó tarthatatlan állapotok felett s határozatot óhajt provokálni aziránt, hogy a segédeknek egyenkint csak addig legyen szabad a testületi irodában tartózkodniok, mig munka utáni érdeklődését befejezték. Felszólítja a tagokat, hogy lépjenek be szervezetekbe, mert csak így lehet a kerületekbe levő mizériákat megszüntetni. A tarifakérdést szóló elintézettnek tekinti, mivel senkinek sincs többé joga, hogy tarifán aluli árakat önhatalmulag alapítson meg. Ami az általános szervezkedést illeti, rövid idő alatt az összes fodrász a vegyes ipartestületekből ki fognak válni s önálló szaktestületekbe tömörülni. A tartományokban a szövetségek már megalakultak; szintugy megalakult a mult évben a birodalmi fodrászszövetség is. Münchenben 1912-ben nemzetközi fodrászkongresszus tartatik, amelyen a wien-i fodrászmesterek igen nagy számban vesznek részt, mely tény nemcsak az osztrák fodrászipar tekintélyét emeli, hanem a nemzetközi szervezkedést is nagyban fogja elősegíteni. Egész Ausztria területén a szakkiképzés terén igen sokat alkottak, ami főleg a szervezkedésnek köszönhető. A fodrászipar érdekében a szervezet a jövőben is a fodrászipar

koncesszionálása érdekében fog működni. Elnök jelenti, hogy a központi áruraktár ujabban takarékbetéteket is elfogad s felhívja a tagokat, hogy a szövetkezetbe tömegesen lépjenek be. Január 4-én nagy versenyfésülés lesz, mely alkalommal először történik, hogy hajmunkákat is pénzdíjakkal fogják jutalmazni. Az elnök jelentését nagy tetszéssel fogadták. Epply József alelnök mint a szakiskolák igazgatóságának elnöke jelentést tesz a továbbképző szakiskolák működéséről. Két szakiskolai oktató császári kitüntetést kaptak: Wolf elnök és Peiger szakiskolai vezető. A szakiskolák tanulók részére október 2-án nyitattak meg s 7 és fél hónapig tartanak. 18 szakiskola működik egy-egy szakiskola 45—50 hallgatóval. Figyelmezteti a tagokat, hogy a szakiskola látogatása kötelező, még a 18 éven aluli tanulóleányoknak is s ennek elmulasztása szigorú büntetéssel jár. Jelenleg 1058 fiú és 44 leánytanuló van Wien város területén; a tanerők fizetése 23.500 kor. összeget tesz ki, mely összeg a továbbképző alapot terheli. Az ipartestületi szakiskolák inventárja: taneszközök, butorok, tükrök, kefék, sütővasak stb. 6500 kor. értéket képvisel. A testületi előjáróság egyetértéssel a szakiskolai bizottsággal elhatározta, hogy a szegődés- és felszabadítási járulékok felét szakiskolai taneszközök beszerzésére fordítja. 13 tanonc elégtelen szaktudás miatt 3—6 hónapi időtartamra visszavetettek. Ennek oka abban rejlik, hogy ezek a tanoncok kevés, vagy idegennyelvű népiskolát végeztek, miért is az ipartestület meghagyja tagjainak, hogy a jövőben német nyelvű iskolát, vagy lehetőleg csak 1—2 polgari iskolát végzett fiukat vegyenek fel tanoncnak. Julius 15-től október 15-ig tartott szaktan. folyamat is rendezett az ipartestület, amelyben mesterek, segédek és más, a szakmához tartozó egyének nyertek kiképzést. E tanfolyamot 137 egyén látogatta. Az október 15-én kezdődött szaktanfolyamra 196 hallgató jelentkezett. A jövő évi költségvetésben mint bevétel szerepel 39.045 kor. 58 fill. ezzel szemben a kiadás csak 300 koronával kevesebb. A müncheni kiállítás céljaira az ipartestület 1000 koronát szavazott meg. Több kisebb tárgy elintézése után a közgyűlés a testületi előjáróságnak bizalmat szavazott, mire az elnök a közgyűlést bezárta.

HIREK.

Pályázati hirdetés.

A néhai Axmann Károly-féle alapítvány rendelkezésre álló kamatai az eddigi szokásokhoz képest a szent karácsonyi ünnepek alkalmával fognak kiosztatni.

Ezen kamatból való segélyre igényt tarthatnak önhibájukon kívül elszegényedett és nyomorral küzdő budapesti illetőségű borbélyok és fodrászok, esetleg azok özvegyei és árvái.

A kellőleg magokolt kérvényeket f. évi december hó 18-ik napjának este 7 óráig nyújtandók be a testületi irodában. (VII., Csengery-utca 15.)

Budapest, 1911. évi december hóban.

A testületi elnökség.

Családi-est. A fodrázmesterek-köre f. hó 4-én (Hétfőn) este 9 órakor *családi estélyt* tart, a *Club-kávéház* külön helyiségében, (V., Lipót-körut 16. sz. a Vigszinház mellett) melyre a t. szaktársakat tisztelettel meghívja az *elnökség*.

A hölgyek szórakozásáról gondoskodva van, amennyiben igen szép és tágas helyiség áll rendelkezésre, a hol zongora is van és így a kellemes szórakozhatás biztosítva van.

Tanulmány út. Bak Sándor szaktársunk a múlt hónapban tanulmány uton volt Németország legnagyobb városában, u. m.: Berlin, Hamburg, Drezda, München stb. városokban, a hol a nyershaj export, import, tisztítás, preparálás, francia és chinai hajgyártását, festését stb. tanulmányozta és a nyersáru beszerzésének olcsó és elsőkézből való beszerzésének forrását kutatta.

Bak Sándornak bizony a kezdet nehézségeivel kell küzdenie, mikor a hajkereskedelem meghonosítását tűzte ki célul és így annál nagyobb elismerés illeti vállalkozását, mert ezzel az ipart emeli és a nyersanyag olcsóbb beszerzését teszi lehetővé.

Anton Geory berlini szaktársnál körülbelül három millió korona értékű haját látott raktáron, a mit állandóan 1800 ember dolgoz fel. E számok bizonyítják, hogy a külföldi szaktársak mily kereskedői szellemben fogják fel iparunkat. E helyes kereskedői szellem vitte Bak Sándor szaktársunkat is külföldre s mi csak szívből sikert kívánunk vállalkozásához. Nagy érdeme lesz, ha magyarországi hajkereskedő-ipar is fellendül.

Küldöttség. A fodrászsegédeknek egy 10 tagú küldöttsége Gulyás György vezetésével kereste fel Müller Károly testületi elnököt november 26-án délután.

A küldöttek szószólója előadta, hogy egyesületet óhajtának alkotni, hogy egyesült erővel védjék iparunk, másrészt pedig, hogy a kollegiális szeretetet istápolják. Az önképző-kör feloszlását helytelenítik s annak megtörténtét személyes hiúság rugójában látják. Kérik a testület elnökének, valamint az előjáróságnak jóindulatu támogatását.

Müller Károly, válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy az ifjuság nemes szórakozásul és a szakma ügyei iránti érdeklődés felkeltése céljából egyesületet alakítsanak, Igérte, hogy tőle telhetőleg mindenkor támogatni fogja az egyesületet, míg azt a kitűzött nemes célt szem elől téveszteni nem fogják.

Felhívás. A testület elnöksége tisztelettel felkéri azon szaktársakat akik a wieni fodrászversenyre felutaznak, hogy csatlakozzanak a testületi küldöttekhez.

Találkozás a nyugati pályaudvarnál december hó 10-én (vasárnap) d. u. 2:15 prc. indulás $\frac{1}{2}$ 3 órakor induló vonattal mely wienbe ér este 7 órakor.

Értesítés. A budapesti borbély és fodrász mesterek betegsegélyző és temetkezési egylete értesíti a tagokat, hogy befizetni Petry Jakab alelnöknél V., Váci-körut 41. sz. és Kruch Péter pénztárnoknál VI., Teréz-körut 35. sz. alatt a nap bármely órájában lehet.

Piszkos konkurrencia. Ujabban ismét nagyon sűrűn osztogatják az utcán a piszkos konkurrencia felhívásait. Felkéri a testület elnöksége, e szaktársakat, hogy ha ily reklámcédula kezükbe kerül, küldjék azt be a testület irodájába, hogy ezek ellen a törvényes lépés megtehető legyen.

Borbélyok és Fodrászok Naptára 1912. évre.

E cím alatt az „Országos Bobély és Fodrász Áru-raktár Takarékos és Hitelszövetkezet” a „Magyarországi Bobélyok és Fodrászok Szakipari Munkaközvetítő Rokkantsnyugdíj és Temetkezési Egyesülete” javára szakipari naptárt ad ki, melynek tartalma:

Vörösbetűs teljes naptár. Bevételi és kiadási napló. Az országos vásárok. Az ország területén lakó borbély és fodrász iparosok névjegyzéke, hivatalos adatok alapján. Házi-lag való készítési módját illatszerek, fejmosóvizek, kölnivizek és kozmetikai cikkeknek. A szakmabeli iparra vonatkozó hasznos és általános tudnivalókat. Tartalmánál fogva e naptár feleslegessé tesz minden más naptárt, miért is ajánlatos, hogy minden szaktárs ezen naptárt vásárolja meg. A naptár 1912 január 1-én jelenik meg, ára csak **60 fillér.**

Tudnivalók.

Petrol készítése.

500 gramm benzin
100 „ petrolin éther
10 „ pergament olaj
5 „ rozmarin olaj.

Pixavon készítése.

1/2 liter alkohol
1/2 „ víz
1 drb kátrány szappan.

Shampooon készítése.

6 fill. kamilla tea
1 drb „Schicht“ szappan
25 dekagr. szóda
4 liter víz.

Közli: Zóbránszky Ferencz.

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly, Fülöp János.
Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd
lakik IV., Veress Pálné-utca 14. sz.
Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest,
VII., Vörösmarty-utca 17.

Borbély-üzlet lakással 440 korona házbérrel eladó,
esetleg részletre is. Cim: VII., Telep-utca 4 szám.

Helyben és vidéken igen jó **fodrász-üzletek** jutányo-
san kaphatók. Cim: Galdonfodrász, Ferencz-körut 46. (2—1)

Egy másodrendű **női fodrász segéd**, aki a hajmun-
kát is érti, állást keres, csupán női teremben. Cim: B. J.
VII., Conti-utca 24. I. em. 6.

STEIER M. hajnagykereskedő és : copf nagy raktára : BUDAPEST, VI., Király-utca 44.

Van szerencsém a t. fodrász uraknak alanti jutányos hajárait
becses figyelmébe ajánlani és kérem szükséglet alkalmával egy próba-
rendeléssel hozzám fordulni, hogy pontos és kiváló kiszolgálásomról
meggyőzőhessenek. **Korona értékben.**

Hossza ctm.	30	40	50	60	70	80	90
Chinai lehuzott haj I. rendű dekánként	7.—	15	24	44	63	95	1.10
Francia haj I. rendű dekánként	25	36	55	80	1.05	1.30	1.45
Elsőrendű lehuzott vágott haj dekánként	85	1.20	1.85	3.—	3.70	4.20	5.—
Fehér haj dekánként	1.—	1.90	2.50	4.—	5.—	5.50	6.—

Az összes fajták megfele-
lelő legjobb minőségűek
és tompára előkészítve
vannak.

Hajfonatok minden
hosszuságban bámula-
tos olcsó árban.

Legjobb krepp kilója K 7.50, méterje 32 fill. Ezenkívül minden a haj-
szakmába vágó cikkel szolgálhatok.

Árjegyzékkel díjtalanul szolgálók.

Kívánatra színeket keverek.

Alapítottott
1896. évben.

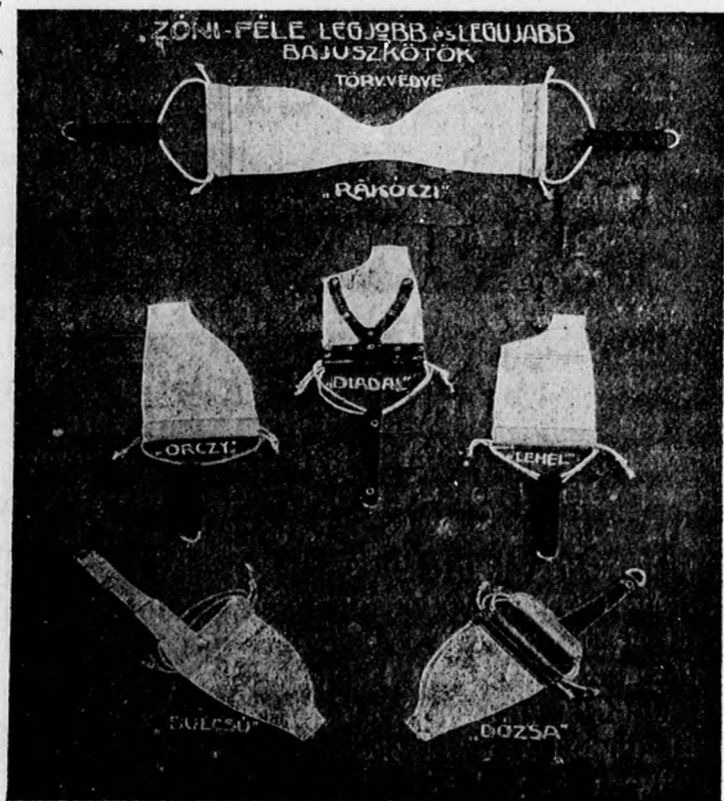

Z Ó N I A N T A L

uri fodrász

Első rangu saját készítményű bajuszkötő vállalata.
BUDAPEST, VI., Lehel-u. 33. Aréna-uti oldalon.

Telefon hívó
szám 167-56.

Önökhöz szólok tisztelt kartársaim!

Csak a jó révén lettek a
közkedveltek a „Zóni“-féle
minőség fodrászok között bajuszkötők.

Minden eladott tucat kötő után 4 fillért juttatok az
Országos Borbély- és Fodrász nyugdíj-alap javára.

Maradok kartársi üdvözlettel

ZÓNI ANTAL első rangu saját készítményű
bajuszkötő vállalata.

Budapest, VI., Lehel-utca 33. Aréna-uti oldalon.

Országos főraktárak Budapesten:

Országos Borbély- és Fodrász Áruraktár Takaré- és
Hitelszövetkezet VII., Csengery-utca 15. Telefon 83—18. (Lásd
árjegyzéket.)

Ángyán Béla fodrász műszerek berendezése és illatszerek raktára.
VII., József-körut 19. Telefon: 48—18. (Lásd árjegyzéket.)
Kapható: a többi fodrászati cikkekkel elárúsító kereskedőknél is,

Kérjen mintázott árjegyzéket.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebb német beretvagyár és homorukészítő.

Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.
12 legnagyobb kitüntetés.

Különlegesség: Val. ang. beretvák saját homoru köszönettel.

Védjegy: Josef Heller, München törv. bejegyzve.

Monachia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 4/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pier-ron“ bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitűnő viz- és olajlehúzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodrászkellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókkészítései, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bleha Ferencz

borotva műköszörüs

Budapest, VI., Váci-körút 27.

Ajánlom aczéláru raktáramat, és borotva műköszörüldémet a t. fodrász urak figyelmébe.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Dr. Faragó Andor kir. törvényszéki hites vegyész által analizált és törvény által védett Pajor-féle „Dárius“ a legjobbnak elismert szer **kéz, láb, hónalj és altest** izadás ellen. Ára 60 fillér és 1 korona. Főraktárak Budapesten: Dankovszky István, Balassa és Tsa, Ángyán Béla, Gáspár Testv., Winkler D. H. és Glück Jenő cégeknél, valamint a készítőknél

Pajor Testvérek

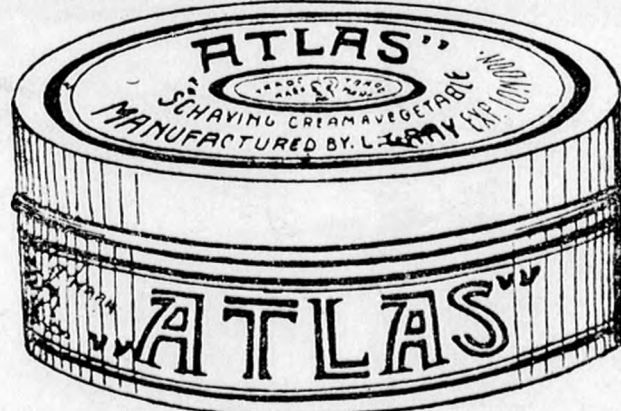
illatszer-gyár és fodrászati áruk nagykereskedőknél
Budapest, Váci-körút 78. (Pesti Hirlap palota.) Telefon 36-56.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

1 kiló K 1.60.

Üveg tégely 80 fill.

„ATLAS“ borotváló krémet mutatóujjal kell a szakállra kenni, azaz csak megsimogatni és utána rögtön meglepő könnyen borotvál; nincs oly kényes szakáll, mely borotválás közben kipattanna, bármily soká és erősen is utána borotvál.

„ATLAS“ borotváló krémmel való borotválás után mindenki a legnagyobb megelégedéssel fog az ön üzletéből távozni; gyors és kellemes borotválás, az arcra üdítő hatással van. Aki „ATLAS“ borotváló krémmel borotvál, sok időt takarít meg és kellemes munkát végez.

Magyarország egyedüli nagybani elárúsítója:

Nagy tubus K 1.—, kis tubus 70 fill.

WINKLER D. H.

Akácza-utca 20. szám.

TELEFON: 150—32.

PILLITZ DÁVID és FIA szappangyára Veszprém.

Sürgőny cím: Pillitz Fia Veszprém. Alapított 1856. Kiállításán kitüntette.

„BALATONI“ borotva szappannak az a tulajdonsága, hogy erős, tiszta zsirtartalmánál fogva az arcon nem szárad. Használatnál pedig kellemes, üde és a szakállat hamar puhítja.

Azon fodrász, ki egyszer a „BALATONI“ borotváló szappannal dolgozott, örömmel fogja tovább is használni üzletében. Mert azon kellemes helyzetbe jut, hogy borotvájának éle nem romlik és a vendégei örömet fogadják.

„BALATONI“ borotváló szappannak 5 kilogrammos postai csomagját 5 koronaért utánvétellel bármely állomásra (Magyarországon) portómentesen szállítjuk.

Megrendelhető:

Pillitz Dávid és Fia szappangyára Veszprém.

Legolesobb bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Nagy ujdonság arcviz Compozíció, mindenki házilag készíthet magának minden létező illatban arcvizet, 1 liter készítéséhez 1 deka elegendő, ára 30 fillér.

Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség literje	2.—
Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség 1/2 literje	1.—
Bay-Rum felülmulhatatlan prima minős. kis forma üv.-ben	0.32
Brillant. mind. illatb. 1/4 ko.	1.—
> nagy üveg	0.32
> közép	0.24
> kis	0.16

Fejtámla-papír drbja	0.16
Brillant pomádé ibolya illatban (tokban)	0.25
Fogkefe 12 féle kivit. drb.	0.30
Angol dupla fenő szíjj egy oldal szarvasbőr drbja	9.50
Aluminium fésű, mely sosem lesz piszkos	1.—

Asztalra való block-tartó csiszolt üvegből drbja	0.60
Gyufatartó, velencei kristály-tály-üvegből remek kivit.	1.—
Verseny bajuszkötő finom se-lyemből drbja	0.24
Aszt. ovál fek. bajuszköfe	0.30
Irlandi szarufés. kézi munk.	0.50

Neverip gummi különlegesség tu- czatja	1.20
Székpárna erős bőrvászonból, gombokkal levarrva	3.—
Kézi fenő szíjj, bagaria lőr- ből drbja	0.80
Engel-féle borotv. szappan	0.90
Belga fenőkövek prima kivitel- ben, melyet 3 napi prób. adok.	
Angol Latian Vegetál fejmosóv. kitűnő illatban üvegje	1.20
Olasz lemosótálak fehér zománcz- ból drbja	0.50

A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. H.

Telefon 150—32.

Akácza-u. 20. sz.

Bak Sándor fodrász

hajkereskedő

Budapest, Rákóczi-ut 25.

Tisztelt Szaktárs Urak!

Szives figyelmébe ajánlom megnagyobbított és nagy menységű hajárukkal ellátott raktáramat. Amidőn alábbi, igen szolidan megszábott árait bemutatom, kijelentem azt is, hogy csak is elsőrendű tompán lehuzott árukat bocsájtok forgalomba.

Kiváló tisztelettel
Bak Sándor.

Deka ár.

ÁRJEGYZÉK.

Koronákban

Hosszuság ctm.	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	9
Vékonyított chinai I. haj	-.10	—	-.18	—	-.36	—	-.54	—	-.72	—	-.98	1.06
Egész puha francia haj	-.34	—	-.48	—	-.68	—	-.90	—	1.22	—	1.76	1.90
Olasz haj	-.80	—	1.30	—	1.76	—	2.50	—	3.00	—	—	—
Prima vágott haj	-.86	1.16	1.30	1.50	1.90	2.08	3.00	3.40	3.70	4.00	5.00	—
Bivaly fehér haj 1 gramm ára	—	—	-.12	-.14	-.18	—	—	—	—	—	—	—
Fehér vágott haj 1 gramm ára	-.20	—	-.24	—	-.28	—	-.44	—	-.54	—	-.60	—
Kész fonatok minden színben					egész rövid öv	7.00	—	11.00	—	14.00	—	18.00 22.00

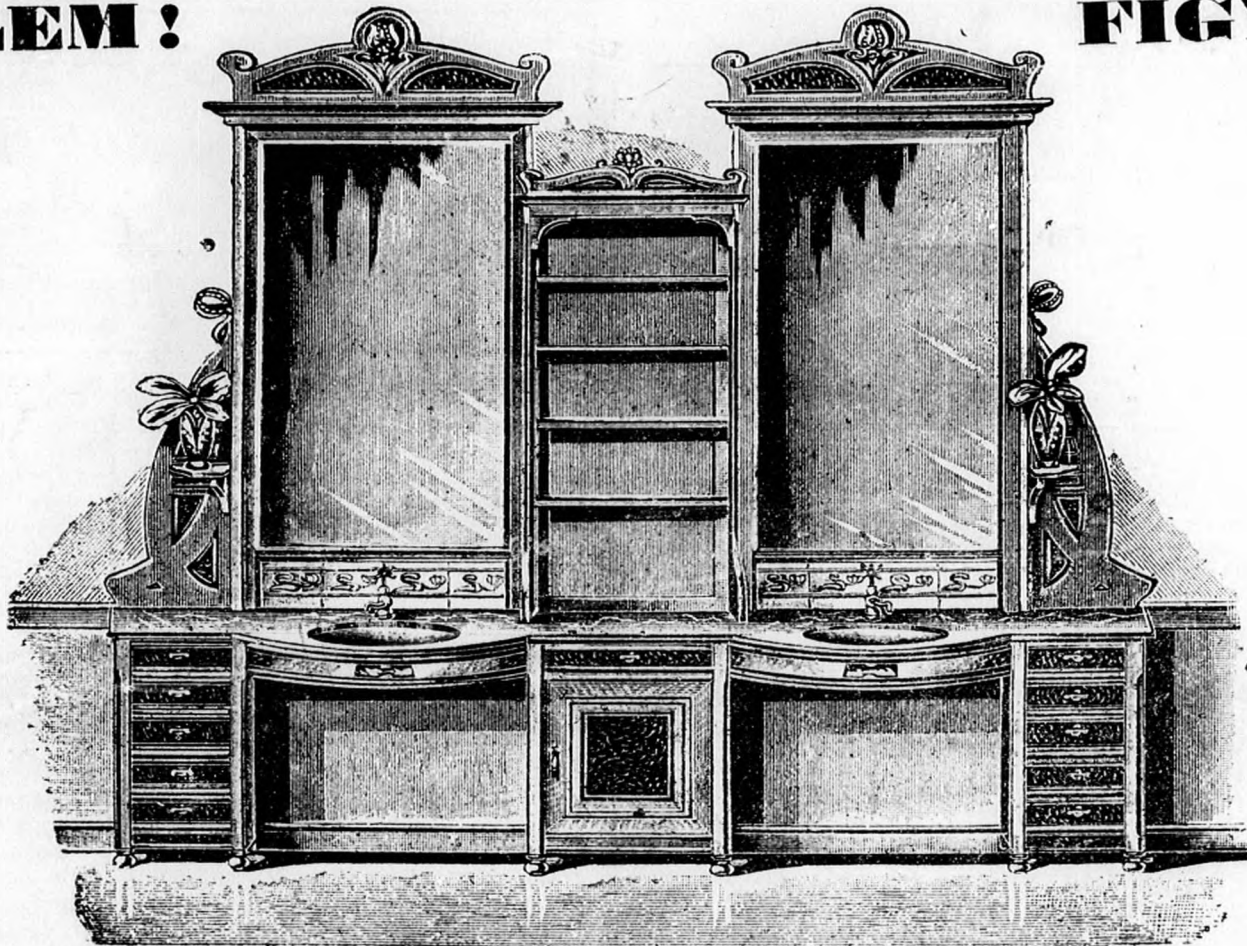
50 ctm. hosszíg —.70. 70 ctm.-ig 1.40 vegyes hosszúság.

Legjobb krepp kilója 8 korona, Mohair krepp kilója 20 korona.

FIGYELEM!

Tisztelettel van szerencsém tudomásul adni, hogy nálam mindenemű **fodrászbutor** a legmodernebb kivitelben kaphatók. — Egybefutó asztalok 4, 3 és 2 részesek illatszerekre nyel.

Mosdók a legpraktikusabb beosztásokkal, bérlet fiókokkal és illatszerekre nyel. Sárga réz czéger, rud és hozzá való üveg, tányér minden nagyságban és kivitelben. Kivánatra rajz után s készítek.

FIGYELEM!

Használt butorokat vagy egész üzlet berendezéseket veszek vagy ráfizetéssel újakkal becserélek. Tükrök közé való illatszerekre nyelket méret után 16 K-tól feljebb teljesen felszerelve készítek. — Jutányos árban elvállalom a gáz és vízvezeték behuzását.

Üveg czégeret raktáron tartok minden nagyságban.

Minden nálam vásárolt butorért 2 évi jótállást vállalok.

A raktáron lévő butorok vételkötelezettség nélkül rendelkezésükre áll a t. fodrász uraknak. Üzleti terveket, költségvetéseket és egyes butor darabról szóló rajzokkal díjmentesen szolgálók.

Nagyrabecsült pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

TELEFON: 150—82.

WINKLER D. H. Akácza-utca 20. szám

A most megjelent képes nagy árjegyzéket díjmentesen küldöm.

TELEFON:

ZAORÁL JÁNOS

BUDAPEST TÖRVÉNYES VÉDJEGY VII. BAROSS-UTCZA 1.

ALAPITTATOTT 1891 KITÜNTETETT PÁRIS 1900

TELEFON:

ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT "SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS

BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŐLDE

BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP

UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.